

11.1. Kohanime keelsus

Eesti kohanimed on eestikeelsed. Kehtib põhimõte, et **eestikeelseid kohanimesid tuleb kirja panna sellisel kujul, nagu neid kohapeal tarvitatakse**. Kuigi varem on Eesti eri paigus erineval määral nimesid kirjakeelestatud, ei tähenda see murdeliste nimekujude vigaseks lugemist. **Eesti murded, olgu oma õigekirjaga või ilma selleta, kuuluvad kohanimede puhul eesti keele tervikusse.**

Kohanimede eestikeelsuse kindlakstegemise korra kehtestas Vabariigi Valitsus 22. juunil 2004. a määrusega nr 226. Selle kohaselt **on kohanimi eestikeelne, kui nimetuum on üks järgmistest**:

1. äratuntavalt mõne eestikeelse sõna vorm;
2. kooskõlas eesti omasõnade häälikusüsteemi ja kirjaviisiga ega ole äratuntav mугanemata võõrkeelne sõna;
3. füüsilise isiku nimi.

Olulised reeglid

- Kui nimetuum on liigisõnast lahku kirjutatud ega ühildu sellega käändes, siis peab nimetuum lõppema vokaaliga nii, et tal on tegeliku või mõeldava **eesti omasõna omastava käände kuju** (nt *Pihlakas* > *Pihlaka*, keelatud on moonutus *Pihlaki*). **Erandiks on siinjuures sõna kohakäändeline vorm** (vt lisaks peatükki „11.12. Omastav kääne”).
- Kohanime **liigisõna on nimetavas käändes** (mitte *Laane metsa*, vaid *Laane mets*).
- Kohanime kirja pilt **peab vastama eesti õigekirjareeglitele** ehk nimetuum kirjutatakse suure algustähega, liigisõna väikese tähega (mitte *Annimäe Farm*, vaid *Annimäe farm*).

Kohanimede eestikeelsuse kindlakstegemise pädevus

- Olemasoleva või määratava kohanime eestikeelsuse teeb kindlaks kohanimemääraja (enamasti omavalitsus), minister või Vabariigi Valitsus.
- Kahtluse korral olemasoleva või määratava kohanime eestikeelsuses pöörduv kohanimemääraja kas kohanimenõukogu või nimeteadusliku usaldusasutuse (EKI) poole keelelise eksperdihinnangu saamiseks.
- Nimeteaduslik usaldusasutus teeb oma eksperdihinnangu teatavaks ka kohanimenõukogule.

Kohanimesid tuleb kasutada nende kohapealsel häälikkujul. Eriti puudutab see **Võrumaa kohanimesid**, mille kirjakeelestatamine on sageli tegelikku häälikkuju moonutanud, nt *hürüvä* -> *Hürova*, *härämäe* -> *Härjamäe* ~ *Häramäe* (vt lisaks peatükki „11.10. Võrumaa kohanimede kirjutamise reegleid”).

Kohanimede keelsuses on lubatud aja- ja kultuurilooliselt põhjendatud erandid. Vältimaks põliste kohanimede moonutamist või põhjendamatut muutmist, tuleb erandit tehes arvestada, millise keele kõnelejad elasid asjaomases kohas 1939. aasta 27. septembri seisuga (vt lisaks peatükke „11.4. Kuidas võõrkeelset nime ära tunda?”; „11.5. Eesti vähemusrahvuste asualad”).

Rahvusvahelises ameti- ja ärisuhtluses on Eesti kohanimede tuumad ja hargtäiendid samased Eestis kasutatavatega. Erandina võib kasutada maanime **Eesti** ja riikidevaheliste veekogude nimede tõlkeid.

Viimati uuendatud 11.01.2023